

Čimbenici zadovoljstva poslom medicinskih sestara s COVID odjela jedinica intenzivnog liječenja

---

Grah, Matija

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Dental Medicine and Health Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:243:057811>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-29**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Dental Medicine and Health Osijek
Repository](#)

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA DENTALNU MEDICINU I ZDRAVSTVO
OSIJEK**

DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ SESTRINSTVO

MATIJA GRAH

**ČIMBENICI ZADOVOLJSTVA POSLOM
MEDICINSKIH SESTARA S COVID
ODJELA JEDINICA INTENZIVNOG
LIJEČENJA**

DIPLOMSKI RAD

SVETA NEDELJA, 2022.

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
FAKULTET ZA DENTALNU MEDICINU I ZDRAVSTVO
OSIJEK**

DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ SESTRINSTVO

MATIJA GRAH

**ČIMBENICI ZADOVOLJSTVA POSLOM
MEDICINSKIH SESTARA S COVID
ODJELA JEDINICA INTENZIVNOG
LIJEČENJA**

DIPLOMSKI RAD

SVETA NEDELJA, 2022.

Rad je ostvaren na Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Mentor rada: doc. dr. sc. Rajko Fureš

Komentor rada : doc. dr. sc. Vedran Hostić

Rad sadrži 40 listova, 17 tablica i 19 slika.

Znanstveno područje: Biomedicina i zdravstvo

Znanstveno polje: Kliničke medicinske znanosti

Znanstvena grana: Sestrinstvo

ZAHVALA

Želim zahvaliti mentoru doc. dr. sc. Rajku Furešu.

Posebice zahvaljujem komentoru doc. dr. sc. Vedranu Hostiću na potpori i pomoći. Zahvaljujem i kolegama sa studija na potpori, a pogotovo na lijepim uspomenama i što su mi studiranje učinili zanimljivim.

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1 Medicinska sestra u COVID jedinici intenzivnog liječenja	1
1.2 Čimbenici zadovoljstva poslom medicinskih sestara	2
2. HIPOTEZA	4
3. CILJ	5
4. MATERIJALI I METODE	6
4.1 Ispitanici	6
4.2 Metode	6
4.3 Statističke metode	6
5. REZULTATI	7
5.1 Sociodemografija	7
6. RASPRAVA	26
7. ZAKLJUČAK	28
8. SAŽETAK	29
9. SUMMARY	30
10. LITERATURA	31
11. ŽIVOTOPIS	33

Popis tablica

Tablica 1. Ispitanici u odnosu na radno mjesto	8
Tablica 2. Zadovoljstvo poslom u odnosu na radno mjesto	9
Tablica 3. Zadovoljstvo kolegama u COVID JIL-u u odnosu na radno mjesto.....	10
Tablica 4. Posao u COVID JIL-u psihički je i fizički zahtjevan	11
Tablica 5. Da mogu, vratio/la bih se na svoje radno mjesto	12
Tablica 6. Zadovoljniji sam u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu	13
Tablica 7. Smatram da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada	14
Tablica 8. Voditelj tima uvažava moje mišljenje te mi dozvoljava da sudjelujem u donošenju odluka o organizaciji posla.....	15
Tablica 9. Liječnici i nadređeni doživljavaju me kao ravnopravnog člana tima i poštuju me. 16	
Tablica 10. Posao u COVID JIL-u opterećuje me i razmišljam o njemu u svoje slobodno vrijeme.....	17
Tablica 11. Zbog posla u COVID JIL-u nemam dovoljno vremena za sebe	18
Tablica 12. U COVID JIL-u stekao sam nove prijatelje	19
Tablica 13. Uz rad u COVID JIL-u vežu me lijepa sjećanja.....	20
Tablica 14. Smatram da će mi ovo iskustvo pomoći u mojoj daljnjoj karijeri	21
Tablica 15. Smatram da sam adekvatno plaćen/a za posao u COVID JIL-u.	23
Tablica 16. U slučaju novog vala COVIDA vratio/la bih se u COVID JIL.....	24
Tablica 17. Nakon iskustva u COVID JIL-u razmišljam o promjeni profesije.....	25

Popis slika

Slika 1. „Spol ispitanika”	7
Slika 3. „Stručna sprema ispitanika”	7
Slika 4. „Zadovoljstvo poslom u COVID JIL-u”	8
Slika 5. „Zadovoljstvo kolegama u COVID JIL-u”	9
Slika 7. „Da mogu, vratio/la bih se na svoje radno mjesto”	11
Slika 8. „Zadovoljniji sam u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu”	12
Slika 9. „Smatram da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada”	13
Slika 10. „Voditelj tima uvažava moje mišljenje te mi dozvoljava da sudjelujem u donošenju odluka o organizaciji posla”	15
Slika 11. „Liječnici i nadređeni doživljavaju me kao ravnopravnog člana tima i poštuju me”	16
Slika 12. „Posao u COVID JIL-u opterećuje me i razmišljam o njemu u svoje slobodno vrijeme”	17
Slika 13. „Zbog posla u COVID JIL-u nemam dovoljno vremena za sebe”	18
Slika 14. „U COVID JIL-u sam stekao/la nove prijatelje”	19
Slika 15. „Uz rad u COVID JIL-u vežu me lijepa sjećanja”	20
Slika 16. „Smatram da će mi ovo iskustvo pomoći u daljnjoj karijeri”	21
Slika 17. „Smatram da sam adekvatno plaćen/a za posao u COVID JIL-u”	22
Slika 18. „U slučaju novog vala COVIDA vratio/la bih se u COVID JIL”	23
Slika 19. Nakon iskustva u COVID JIL-u razmišljam o promjeni profesije	24

1. UVOD

Zadovoljstvo poslom pokazuje nam koliko osoba voli ili ne voli svoj posao, tj. neke njegove dijelove. Zadovoljniji se zaposlenici više brinu o kvaliteti svog rada, lojalniji su organizaciji, duže ostaju na nekom radnom mjestu te su općenito produktivniji (1). Može se reći da je zadovoljstvo poslom definirano kao odnos zaposlenika prema poslu, kako se ljudi osjećaju u vezi sa svojim poslom ili dijelom svoga posla, odnosno koliko ljudi vole ili ne vole svoj posao. Zaposlenik može biti nezadovoljan određenim aspektima posla, ali u konačnici može biti zadovoljan svojim poslom općenito (2). Kronično nezadovoljstvo poslom može dovesti do izgaranja zaposlenika (3). Prema Spectoru (1985) zadovoljstvo poslom sastoji se od 9 aspekata koji su međusobno povezani i utječu na zadovoljstvo poslom. To su:

- prihodi – iznos i poštena procjena prihoda koji se odnose na druge pridružene subjekte
- promaknuće – prilika i jednakost u mogućnostima napredovanja
- nadzor – pravičnost i kompetentnost nadređenih za upravljanje odgovornostima
- beneficije – godišnji odmor, osiguranje i druge beneficije
- uvažavanje – osjećaj uvažavanja, poštovanja i priznanja
- procedure – organizacijske politike, pravila
- suradnja – procjena kompetencija i suradnja s kolegama
- priroda posla – zadovoljstvo obavljanjem zadataka na poslu
- komunikacija – razmjena informacija te njihov protok (usmeno, pisano, formalno ili neformalno) u organizaciji (4).

1.1 Medicinska sestra u COVID jedinici intenzivnog liječenja

Dobra organizacija jedinice intenzivnog liječenja s točno definiranim protokolima važna je za kontrolu i učinkovito liječenje najtežih respiratornih infekcija bolesti COVID-19. U takvim jedinicama mora raditi neophodan broj medicinskog kadra, uglavnom najiskusnijih intenzivista te medicinskih sestara i tehničara, koji su ujedno i najvažniji kadar (5). Tijekom pandemije bolesti COVID-19, medicinske sestre i respiratorni terapeuti imali su izravniji kontakt s pacijentima nego liječnici i drugi povezani zdravstveni djelatnici, izlažući sebe i svoje obitelji

tjelesnom i emocionalnom riziku. Istraživačka studija Wendy Cadge i suradnika identificirala je četiri izazova s kojima se susreću medicinske sestre u COVID jedinici intenzivnog liječenja, a to su: izazovi rada s novim suradnicima i timovima, izazovi održavanja postojećih radnih odnosa, uloga vodstva sestara u pružanju informacija i održavanju morala te važnost priznavanja njihovog rada na institucionalnoj razini (6). Medicinske su sestre radom u COVID jedinici povećano opterećene poslom u nesigurnim i stresnim uvjetima te je također povećano njihovo autonomno donošenje odluka (7). Uz povećano opterećenje poslom te nedostatak ljudskih i materijalnih resursa dolazi do povećanog „trošenja” medicinskih sestara, a da bi se medicinske sestre prilagodile novom radnom okruženju, one se psihički i fizički iscrpljuju (8). Veće sestrinsko opterećenje pacijentima oboljelih od bolesti COVID-19 uglavnom je posljedica intenzivnijih postupaka zdravstvene njege, a također je izraženo veće opterećenje u broju pacijenata po medicinskoj sestri. Razdoblje bolesti COVID-19 pokazalo je da medicinske sestre neintenzivne njege mogu podržati medicinske sestre intenzivne njege u svakodnevnoj njezi, ali mogućnosti i ograničenja kontinuiranog raspoređivanja tih medicinskih sestara u intenzivnoj njezi zahtijevaju daljnje istraživanje (9).

1.2 Čimbenici zadovoljstva poslom medicinskih sestara

Trenutni nedostatak medicinskih sestara i velika fluktuacija izazivaju veliku zabrinutost u mnogim zemljama zbog svog utjecaja na učinkovitost i djelotvornost bilo kojeg sustava pružanja zdravstvene skrbi. Zapošljavanje i zadržavanje medicinskih sestara trajni su problemi povezani sa zadovoljstvom poslom (10). Zadovoljstvo poslom odnosi se na osjećaj zadovoljstva koji čovjek doživljava svojim poslom (11). Što su medicinske sestre zadovoljnije svojim poslom, to bi trebale biti ispunjenije. Razvoj profesionalnog identiteta jedna je od glavnih briga obrazovanja i prakse sestrinstva (12). U procjeni zadovoljstva poslom medicinskih sestara važnu ulogu imaju faktori kao što su autonomija (stupanj neovisnosti, inicijative i slobode dopuštene u svakodnevnim radnim aktivnostima), interakcija (prilika za profesionalni i društveni kontakt, formalni i neformalni), profesionalni status (percipirana važnost ili značaj posla), zahtjevi posla (poslovi ili aktivnosti koje se moraju obavljati kao redovni dio posla), organizacijski standardi (administrativni standardi i procedure) te naknade (isplate u novcu i dodatne naknade za obavljeni rad) (13). Iako je nekoliko varijabli povezano sa zadovoljstvom poslom medicinske sestre, nalazi nisu ujednačeni u svim studijama. Tri su najčešće zapažene varijable iz literature o medicinskim sestrama: autonomija, stres na poslu i

suradnja medicinske sestre i liječnika (14). Spevan, Bošković i Košić u svojem istraživanju iznose da je kod zaposlenika kod kojih je veće zadovoljstvo poslom tj. učinjenim zadacima, takvi su zaposlenici spremniji za napredovanje te neke oblike trajnih edukacija (15). Barić, Plužarić i Kanisek u svojem su istraživanju o zadovoljstvu poslom medicinskih sestara i tehničara pregledom literature identificirale mnogobrojne faktore koji utječu na zadovoljstvo te ih svrstale u tri kategorije. Prva su kategorija oni faktori koji se odnose na obavljanje posla i organizaciju, zatim imamo međuljudske odnose, te zadnju kategoriju, koja se odnosi na osobne karakteristike samih zaposlenika tj. medicinskih sestara i tehničara u ovome slučaju. U organizacijske faktore ubrojile su: organizaciju, politiku i ograničenja ustanove, novčane naknade (plaća), mogućnosti zapošljavanja, prilike za promaknuća, broj zaposlenika u radnoj jedinici, rutinirano obavljanje posla, sofisticiranost pribora i opreme, raznolikost posla te opterećenje poslom i smjenski rad. U međuljudske faktore uvrstile su: neovisnost na poslu (autonomija), suradnja s kolegama (suradnici i nadređeni), različitosti, razvoj (profesionalni), kvaliteta zdravstvene njege, odnosi s bolesnom osobom te njenom obitelji, podrška nadređenih i kolega te složenost zadataka. U trećoj kategoriji navode neke osobne karakteristike, kao npr. samopoštovanje ili podnošenje stresa, dob zaposlenika, duljina radnog staža, emocionalnost (pozitivna i negativna) te status na radnom mjestu, kao i ukupno zadovoljstvo životom (16).

2. HIPOTEZA

Prva hipoteza u radu jest da su medicinske sestre zadovoljnije na svome radnom mjestu nego u COVID jedinici intenzivnog liječenja, a druga je hipoteza da su medicinske sestre iz jedinica intenzivnog liječenja zadovoljnije poslom u COVID JIL-u od medicinskih sestara s odjela.

3. CILJ

U ovome istraživanju cilj je napraviti usporedbu zadovoljstva poslom medicinskih sestara u COVID JIL-u s obzirom na radno mjestu te istražiti općenito zadovoljstvo poslom, napraviti analizu prikupljenih podataka te prikazati, interpretirati i raspraviti dobivene rezultate.

4. MATERIJALI I METODE

U provođenju ovoga istraživanja korišteni su principi presječne studije (17).

4.1 Ispitanici

Istraživanje koje je provedeno u svrhu izrade ovog diplomskog rada rađeno je u Kliničkom bolničkom centru Sestre milosrdnice u COVID jedinici intenzivnog liječenja u razdoblju od rujna 2021. do ožujka 2022. Ispitanici nad kojima je provedeno istraživanje jesu 85 medicinskih sestara i tehničara koji su u tome razdoblju radili u COVID jedinici intenzivnog liječenja. Ispitanici su prije samog sudjelovanja upoznati s načelima na kojima se temelji istraživanje te su ispunili anonimnu online anketu konstruiranu za potrebe istraživanja. Za ispunjavanje ankete bilo je potrebno oko 5 minuta.

4.2 Metode

U svrhu provođenja ovoga istraživanja izrađen je upitnik s čimbenicima zadovoljstva poslom. Upitnik se sastoji od četiriju pitanja o demografskim podacima, tj. dobi, spolu, stručnoj spremi te radnom mjestu, te šesnaest pitanja o čimbenicima zadovoljstva poslom, koja imaju kategorije odgovora na skali Likertova tipa. Ispitanici su imali 5 ponuđenih odgovora za svaku tvrdnju: ispitanici koji su odabrali odgovor pod brojem 1 uopće se nisu slagali s tvrdnjom, oni koji su odabrali odgovor pod brojem 2 uglavnom se nisu slagali s tvrdnjom, odgovor pod brojem 3 izabrali su ispitanici koji se nisu mogli odlučiti, dok su odgovore pod brojevima 4 i 5 odabrali ispitanici koji su se uglavnom ili potpuno slagali s tvrdnjom. Ta se pitanja odnose na procjenu zadovoljstva poslom u COVID jedinici intenzivnog liječenja, tj. na općenito zadovoljstvo poslom, uvjetima rada, međuodnosima s kolegama i nadređenima, materijalnim naknadama, organizacijom, utjecajem posla na privatni život te utjecajem ovog iskustva na daljnju karijeru.

4.3 Statističke metode

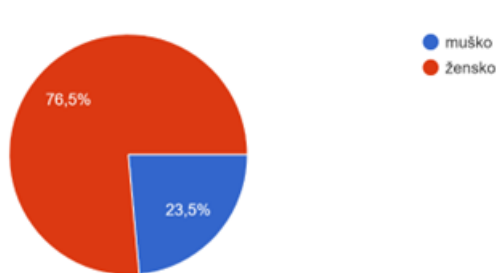
U raščlambi podataka korišten je licencirani statistički program SPSS® Statistics (IBM®, v20, 2011., SAD). Podaci su prikazani tablično i grafički. Normalnost distribucije kvantitativnih podataka ispitivana je Kolmogorov-Smirnovljevim testom. Za usporedbu nominalnih podataka korišten je Hi kvadrat test. Za usporedbu razlike između dviju nezavisnih varijabli korišten je Mann Whitneyev U test. Statistički značajnom smatrana je vrijednost $P < 0,05$.

5. REZULTATI

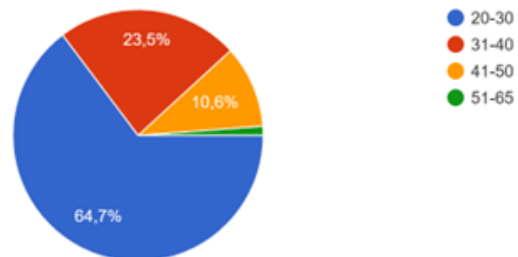
Rezultati istraživanja čimbenika zadovoljstva poslom medicinskih sestara u COVID jedinici intenzivnog liječenja prikazani su u sljedećim tablicama i grafikonima.

5.1 Sociodemografija

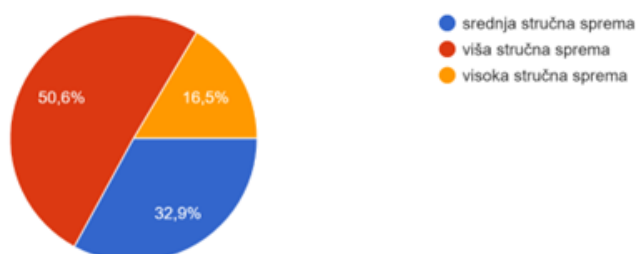
U istraživanju je sudjelovalo 85 medicinskih sestara i tehničara, a od toga je u ispitanom uzorku 65 (76,5 %) ispitanika ženskog spola, a 20 (23,5 %) ispitanika muškog spola, što je vidljivo u slici 1. Među ispitanicima najviše je bilo onih u dobnoj skupini 20 – 30 godina, čak 55 ispitanika (64,7 %), zatim je slijedila dobna skupina 31 – 40 godina s 20 ispitanika (23,5 %) te skupina 41 – 50 godina s 9 ispitanika (10,6 %), a skupina 51 – 65 godina imala je samo jednog ispitanika (1,2 %), što je vidljivo u slici 2. Od ukupnog broja ispitanika njih 43 (50,6 %) imalo je višu stručnu spremu, srednju stručnu spremu imalo je 28 (32,9 %) ispitanika, dok je visoku stručnu spremu imalo 14 (16,5 %) ispitanika, što je vidljivo u slici 3.

Slika 1. „Spol ispitanika”

Slika 2. „Životna dob ispitanika”

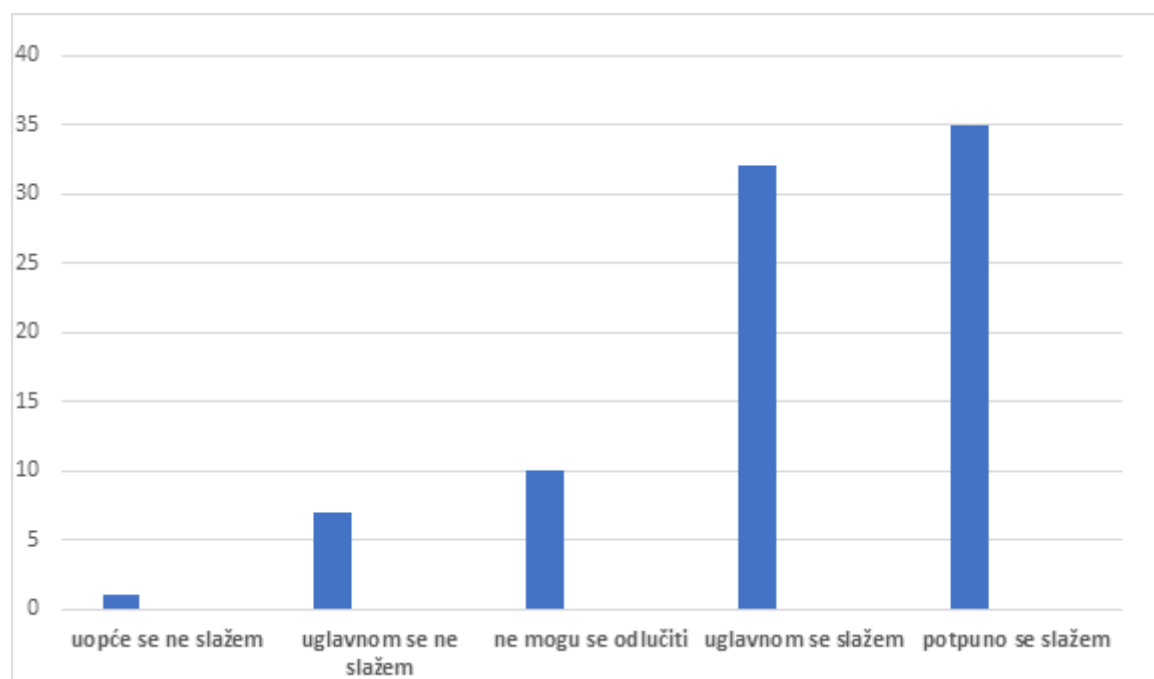
Slika 3. „Stručna sprema ispitanika”

U tablici 1. možemo vidjeti da je većina ispitanika u odnosu na radno mjesto dolazila iz jedinica intenzivnih liječenja (neuroloških, kirurških, kardioloških), njih 55 (64,7 %), dok je ostatak dolazio s odjela, poliklinika i ambulanta, ukupno njih 30 (35,3 %).

Tablica 1. Ispitanici u odnosu na radno mjesto

JEDINICE INTENZIVNIH LIJEČENJA	55 (64,7 %)
ODJELI, AMBULANTE, POLIKLINIKE	30 (35,3 %)

Raspodjela odgovora za varijablu „Zadovoljan sam poslom u COVID JIL-u” prezentirana je na slici 4.

Slika 4. „Zadovoljstvo poslom u COVID JIL-u.”

U slici 4. vidljivo je da su ispitanici u većem broju zadovoljni poslom u COVID jedinici intenzivnog liječenja. Potpuno se slaže s tom tvrdnjom njih 35 (41,2 %), uglavnom se slaže 32 (37,6 %) ispitanika, 10 (11,8 %) ispitanika ne može se odlučiti, uglavnom se ne slaže 7 ispitanika (8,2 %) te se samo 1 ispitanik (1,2 %) uopće nije slagao s navedenom tvrdnjom.

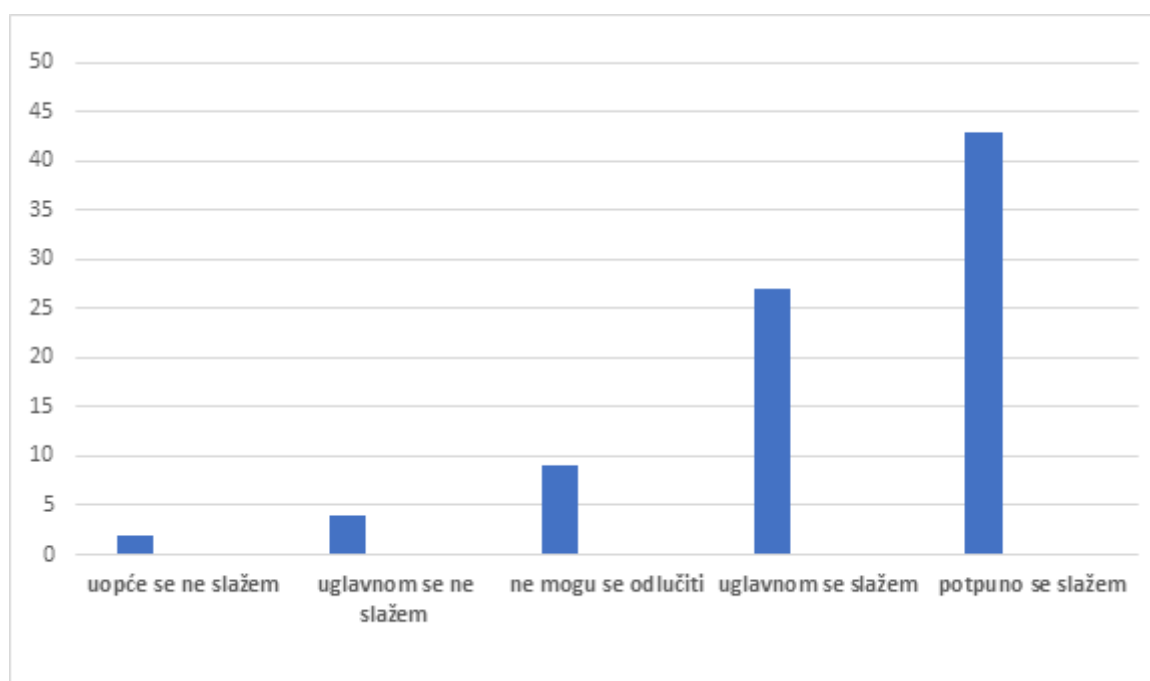
Tablica 2. Zadovoljstvo poslom u odnosu na radno mjesto

Zadovoljan sam poslom u COVID JIL-u	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	1 (1,8 %)	0	0,161
Uglavnom se ne slažem	2 (3,6 %)	1 (3,3 %)	
Ne mogu se odlučiti	9 (16,4 %)	2 (6,7 %)	
Uglavnom se slažem	23 (41,8 %)	13 (43,3 %)	
Potpuno se slažem	21 (38,2 %)	14 (46,7 %)	

*Mann Whitney U test

U tablici 2. vidljivo je da usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana uz radno mjesto u procjeni zadovoljstva poslom u COVID jedinici intenzivnog liječenja. Medicinske sestre s intenzivnih jedinica i s odjela podjednako su zadovoljne poslom.

Raspodjela odgovora za varijablu „Zadovoljan sam kolegama u COVID JIL-u (međudnosi, komunikacija)” prikazana je na slici 5.

Slika 5. „Zadovoljstvo kolegama u COVID JIL-u.”

U slici 5. vidljivo je da je većina ispitanika, njih 43 (50,6 %), zadovoljna kolegama, tj. međudnosima i komunikacijom, s tom tvrdnjom uglavnom se slaže 27 (31,8 %) medicinskih sestara i tehničara, ne mogu se odlučiti njih 9 (10,6 %), uglavnom se ne slažu njih 4 (4,7 %), uopće se ne slažu njih 2 (2,4 %).

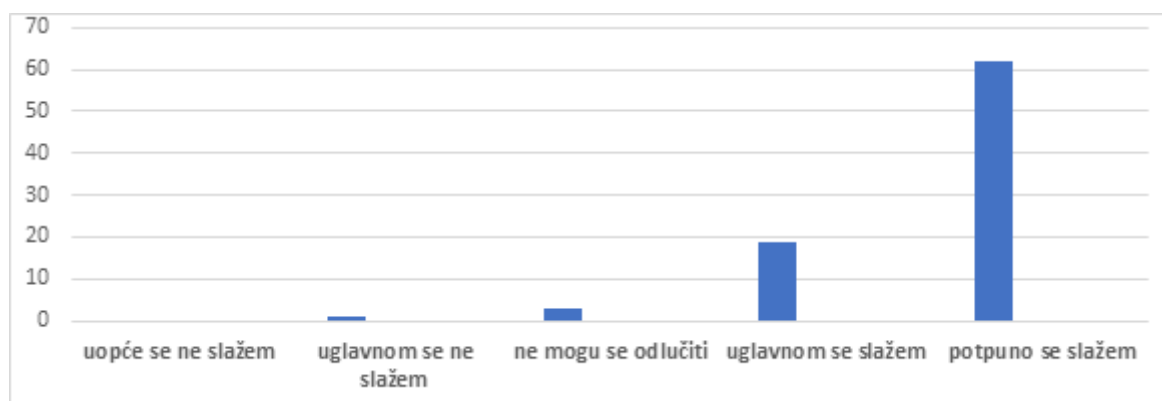
Tablica 3. Zadovoljstvo kolegama u COVID JIL-u u odnosu na radno mjesto

Zadovoljan sam kolegama u COVID JIL-u (međudnosi, komunikacija)	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	1 (1,8 %)	1 (3,3 %)	0,220
Uglavnom se ne slažem	3 (5,5 %)	1 (3,3 %)	
Ne mogu se odlučiti	7 (12,7 %)	2 (6,7 %)	
Uglavnom se slažem	19 (34,5 %)	8 (26,7 %)	
Potpuno se slažem	25 (45,5 %)	18 (60 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 3. vidljivo je da usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana uz radno mjesto u procjeni zadovoljstva kolegama u COVID JIL-u u odnosu na radno mjesto. Sestre s odjela i sestre iz intenzivnih jedinica podjednako su zadovoljne kolegama u COVID JIL-u, tj. međudnosima i komunikacijom.

Raspodjela odgovora za varijablu „Posao u COVID JIL-u psihički je i fizički zahtjevan” vidljiva je na slici 6.

Slika 6. „Posao u COVID JIL-u fizički je i psihički zahtjevan.“

U slici 6. možemo vidjeti da se većina ispitanika slaže da je posao u COVID JIL-u psihički i fizički zahtjevan, tj. njih 62 (72,9 %), uglavnom se slaže 19 (22,4 %) ispitanika, ne mogu se odlučiti njih 3 (3,5 %), uglavnom se ne slaže 1 ispitanik (3,5 %), dok se nijedan ispitanik uopće ne slaže s tom tvrdnjom.

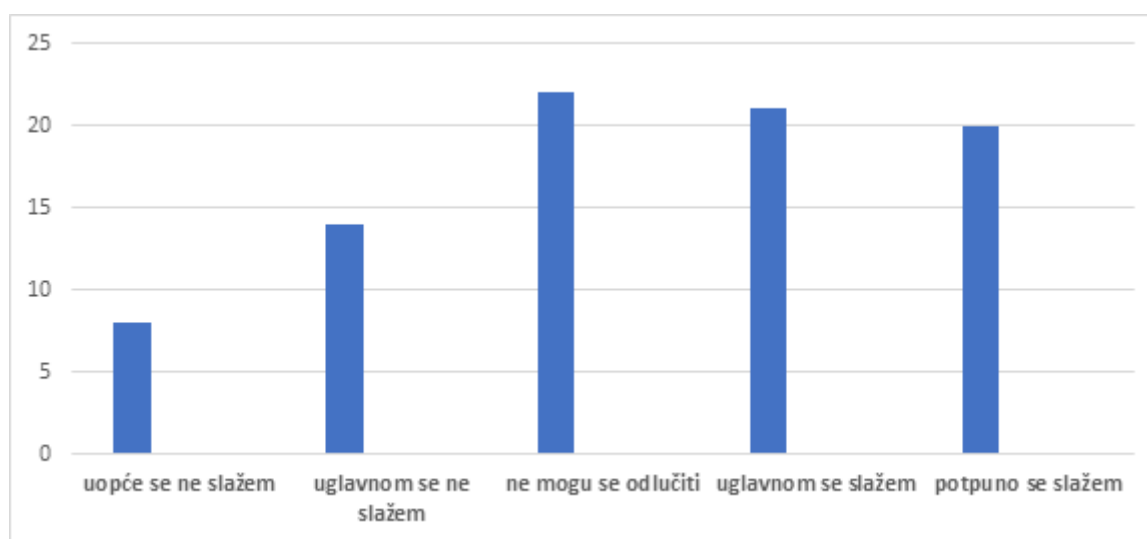
Tablica 4. Posao u COVID JIL-u psihički je i fizički zahtjevan

Posao u COVID JIL-u psihički je i fizički zahtjevan	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	0	0	0,518
Uglavnom se ne slažem	0	1 (3,3 %)	
Ne mogu se odlučiti	1 (1,8 %)	2 (6,7 %)	
Uglavnom se slažem	13 (23,6 %)	6 (20 %)	
Potpuno se slažem	41 (74,5 %)	21 (70 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 4. vidljivo je da usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana uz radno mjesto u procjeni zahtjevnosti posla u COVID JIL-u. Velika većina sestara s odjela i iz intenzivnih jedinica smatraju da je posao u COVID JIL-u psihički i fizički zahtjevan.

Raspodjela odgovora za varijablu „Da mogu, vratio/la bih se na svoje radno mjesto” vidljiva je na slici 7.

Slika 7. „Da mogu, vratio/la bih se na svoje radno mjesto.”

U slici 7. možemo vidjeti da dio ispitanika, odnosno njih 20 (23,5 %), vratio bi se na svoje radno mjesto, s tom se tvrdnjom uglavnom slaže njih 21 (24,7 %), 22 (25,9 %) ispitanika ne može se odlučiti, uglavnom se ne slaže njih 14 (16,5 %), dok se 8 (9,4 %) ispitanika uopće ne slaže, tj. ne bi se vratio na svoje radno mjesto iz COVID JIL-a.

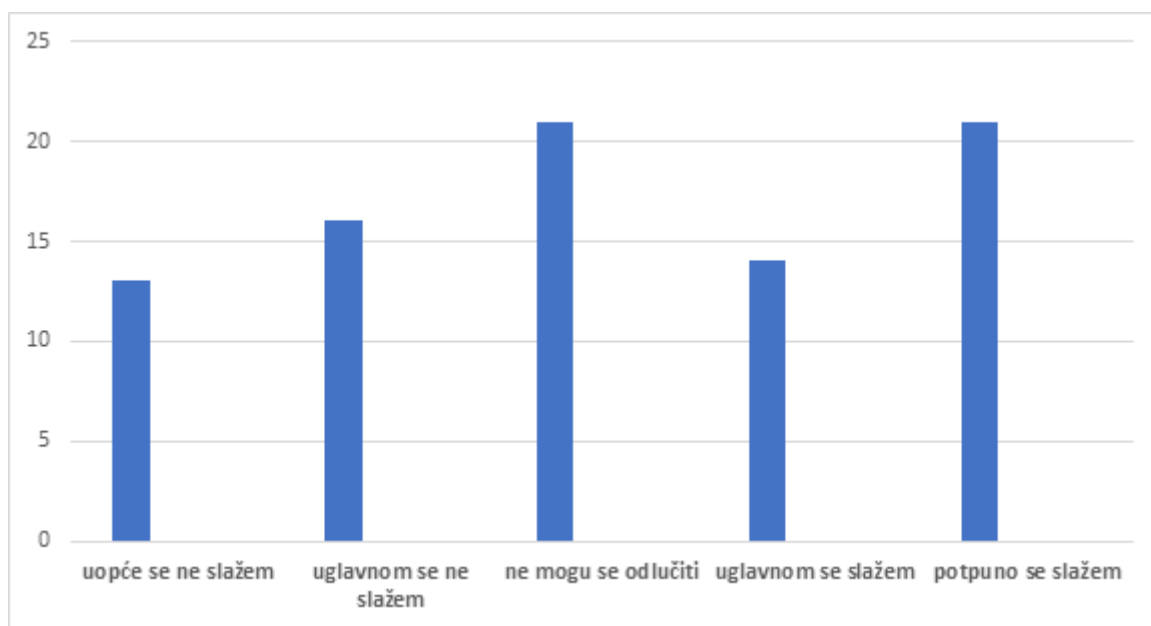
Tablica 5. Da mogu, vratio/la bih se na svoje radno mjesto

Da mogu vratio/la bi se na svoje radno mjesto	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	5 (9,1 %)	3 (10 %)	0,010
Uglavnom se ne slažem	3 (5,5 %)	11 (36,7 %)	
Ne mogu se odlučiti	15 (27,3 %)	7 (23,3 %)	
Uglavnom se slažem	17 (30,9 %)	4 (13,3 %)	
Potpuno se slažem	15 (27,3 %)	5 (16,7 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 5. usporedbom medicinskih sestara i tehničara dobivena je statistički značajna razlika vezana za radno mjesto. Veći postotak medicinskih sestara iz intenzivnih jedinica vratio bi se na svoje stalno radno mjesto, dok je kod medicinskih sestara s odjela taj postotak manji.

Raspodjela odgovora za varijablu „Zadovoljniji sam u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu” vidljiva je na slici 8.

Slika 8. „Zadovoljniji sam u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu.”

U slici 8. vidljivo je da dio ispitanika, odnosno njih 21 (24,7 %), slaže se s tvrdnjom da je zadovoljniji u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu, njih 14 (16,5 %) uglavnom se slaže s tom tvrdnjom, 21 (24,7 %) ispitanika ne može se odlučiti. Njih 16 (18,8 %) uglavnom se ne slaže, dok se 13 (15,3 %) ispitanika uopće ne slaže s tom tvrdnjom.

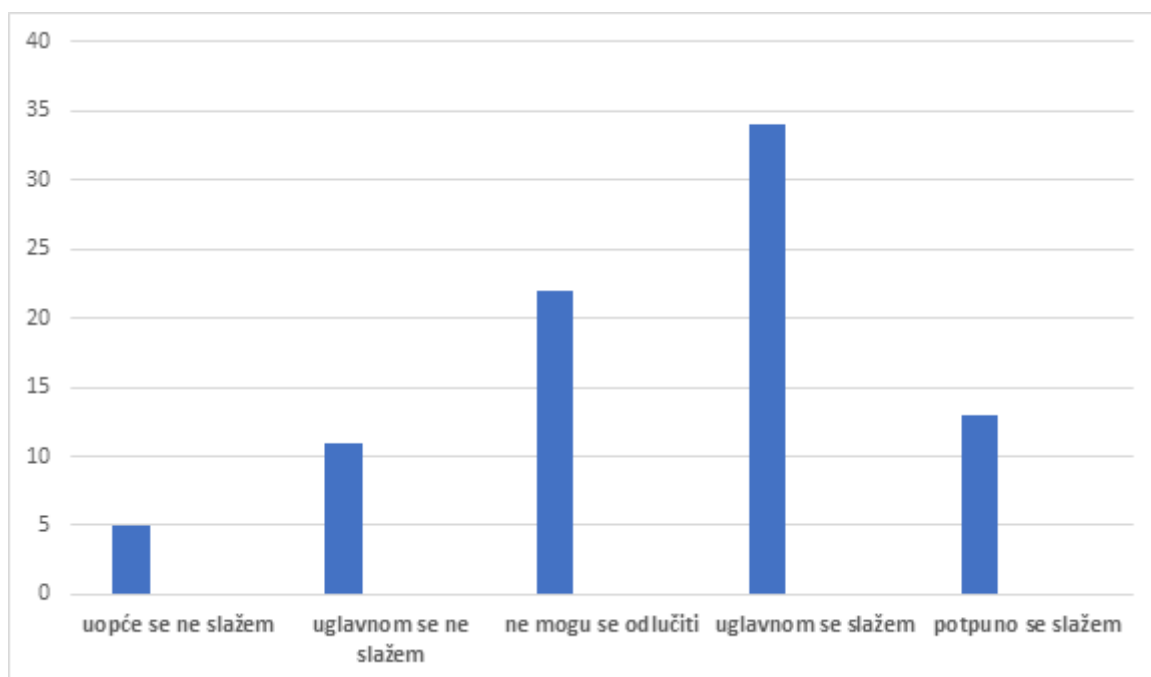
Tablica 6. Zadovoljniji sam u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu

Zadovoljniji sam u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	10 (18,2 %)	3 (10 %)	0,001
Uglavnom se ne slažem	15 (27,3 %)	1 (3,3 %)	
Ne mogu se odlučiti	16 (29,1 %)	5 (16,7 %)	
Uglavnom se slažem	6 (10,9 %)	8 (26,7 %)	
Potpuno se slažem	8 (14,5 %)	13 (43,3 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 6. usporedbom medicinskih sestara i tehničara dobivena je statistički značajna razlika vezana uz radno mjesto. Medicinske sestre s odjela zadovoljnije su u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu, dok su medicinske sestre iz jedinica intenzivnih liječenja u većem postotku zadovoljnije na svojem stalnom radnom mjestu.

Raspodjela odgovora za varijablu „Smatram da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada” vidljiv je na slici 9.

Slika 9. „Smatram da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada.”

U slici 9. vidljivo je da 13 (15,3%) ispitanika smatra da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada, njih 34 (40 %) uglavnom se slaže s tom tvrdnjom. Ne mogu se odlučiti 22 (25,9 %) ispitanika, uglavnom se ne slaže njih 11 (12,9 %), dok se 5 (5,9 %) ispitanika uopće ne slaže s tom tvrdnjom.

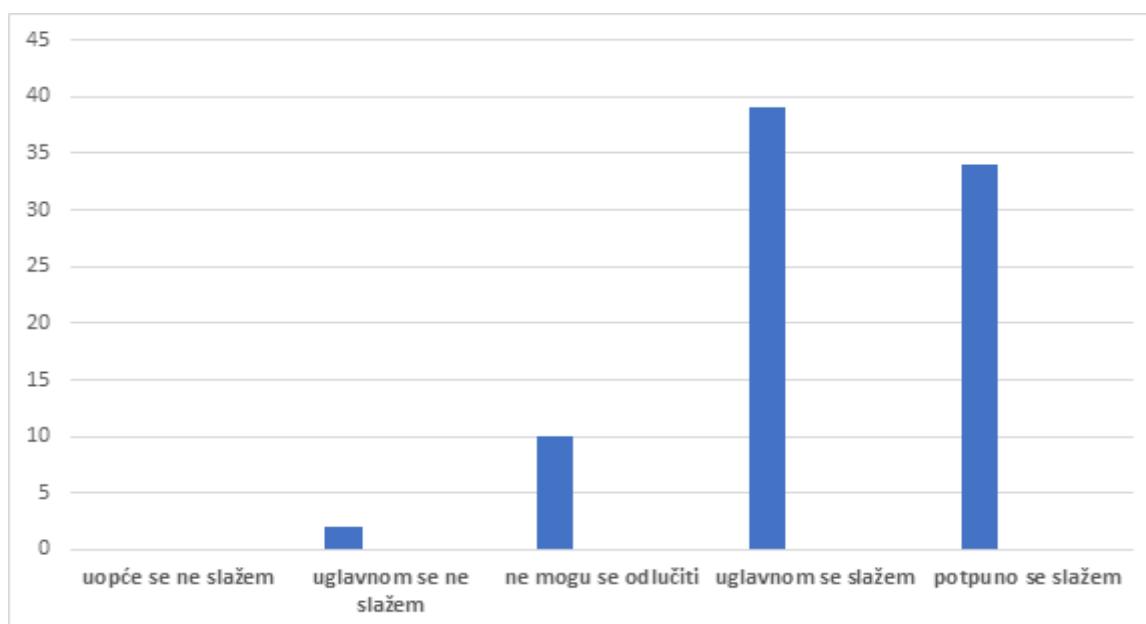
Tablica 7. Smatram da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada

Smatram da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	5 (9,1 %)	0	0,002
Uglavnom se ne slažem	8 (14,5 %)	3 (10 %)	
Ne mogu se odlučiti	19 (34,5 %)	3 (10 %)	
Uglavnom se slažem	17 (30,9 %)	17 (56,7 %)	
Potpuno se slažem	6 (10,9 %)	7 (23,3 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 7. usporedbom medicinskih sestara i tehničara dobivena je statistički značajna razlika vezana uz radno mjesto. Veći postotak medicinskih sestara s odjela smatra da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada, dok kod medicinskih sestara iz intenzivnih jedinica taj postotak nije toliko izražen.

Raspodjela odgovora za varijablu „Voditelj tima uvažava moje mišljenje te mi dozvoljava da sudjelujem u donošenju odluka o organizaciji posla” vidljiv je na slici 10.

Slika 10. „Voditelj tima uvažava moje mišljenje te mi dozvoljava da sudjelujem u donošenju odluka o organizaciji posla.”

U slici 10. vidljivo je da se veći dio ispitanika slaže s tvrdnjom da voditelj tima uvažava njihovo mišljenje te da im dozvoljava da sudjeluju u organizaciji posla. Njih 34 (40 %) potpuno se slaže s tom tvrdnjom, 39 (45,9 %) ispitanika uglavnom se slaže, 10 (11,8 %) ispitanika ne može se odlučiti, 2 (2,4 %) ispitanika uglavnom se ne slažu.

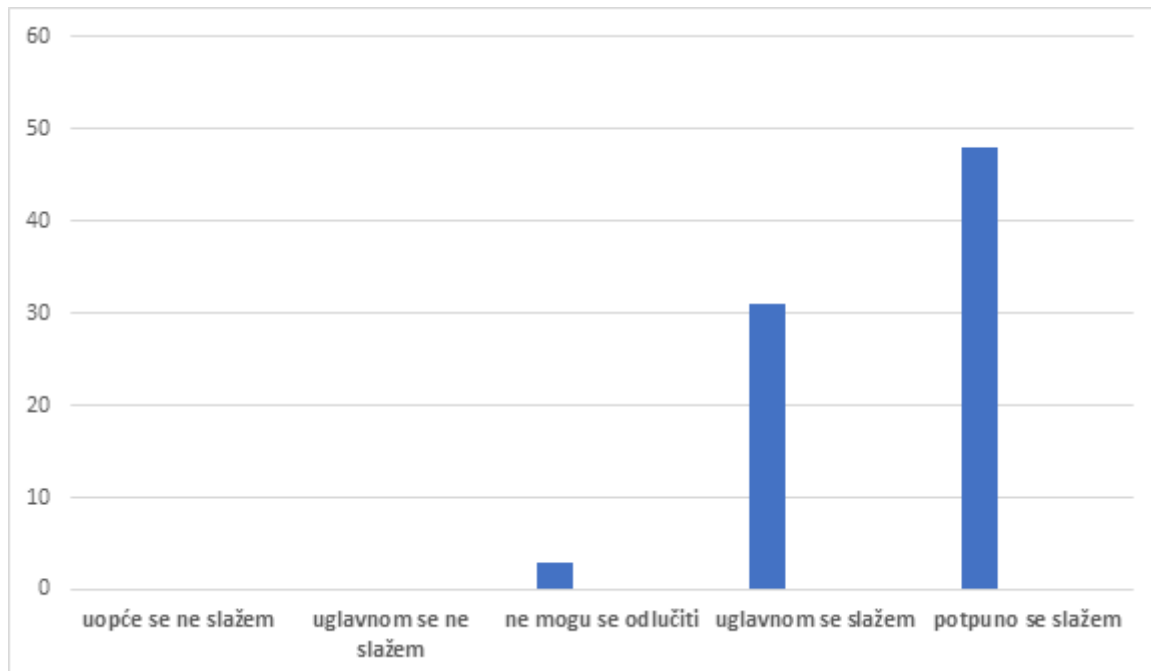
Tablica 8. Voditelj tima uvažava moje mišljenje te mi dozvoljava da sudjelujem u donošenju odluka o organizaciji posla

Voditelj tima uvažava moje mišljenje te mi dozvoljava da sudjelujem u donošenju odluka o organizaciji posla.	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	0	0	0,228
Uglavnom se ne slažem	2 (3,6 %)	0	
Ne mogu se odlučiti	9 (16,4 %)	1 (3,3 %)	
Uglavnom se slažem	23 (41,8 %)	16 (53,3 %)	
Potpuno se slažem	21 (38,2 %)	13 (43,3 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 8. usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana uz radno mjesto. Većina medicinskih sestara s odjela i iz intenzivnih jedinica smatra da voditelj tima uvažava njihovo mišljenje te da im dozvoljava da sudjeluju u donošenju odluka o organizaciji posla.

Raspodjela odgovora za varijablu „Liječnici i nadređeni doživljavaju me kao ravnopravnog člana tima i poštuju me” vidljiva je na slici 11.

Slika 11. „Liječnici i nadređeni doživljavaju me kao ravnopravnog člana tima i poštuju me.”

U slici 11. vidljivo je da se većina ispitanika slaže s tvrdnjom da ih liječnici i nadređeni doživljavaju kao ravnopravnog člana tima i poštuju ih. Njih 48 (56,5 %) potpuno se slaže s tom tvrdnjom, 31 (36,5 %) ispitanik uglavnom se slaže, a ne može se odlučiti njih 3 (6,7 %).

Tablica 9. Liječnici i nadređeni doživljavaju me kao ravnopravnog člana tima i poštuju me

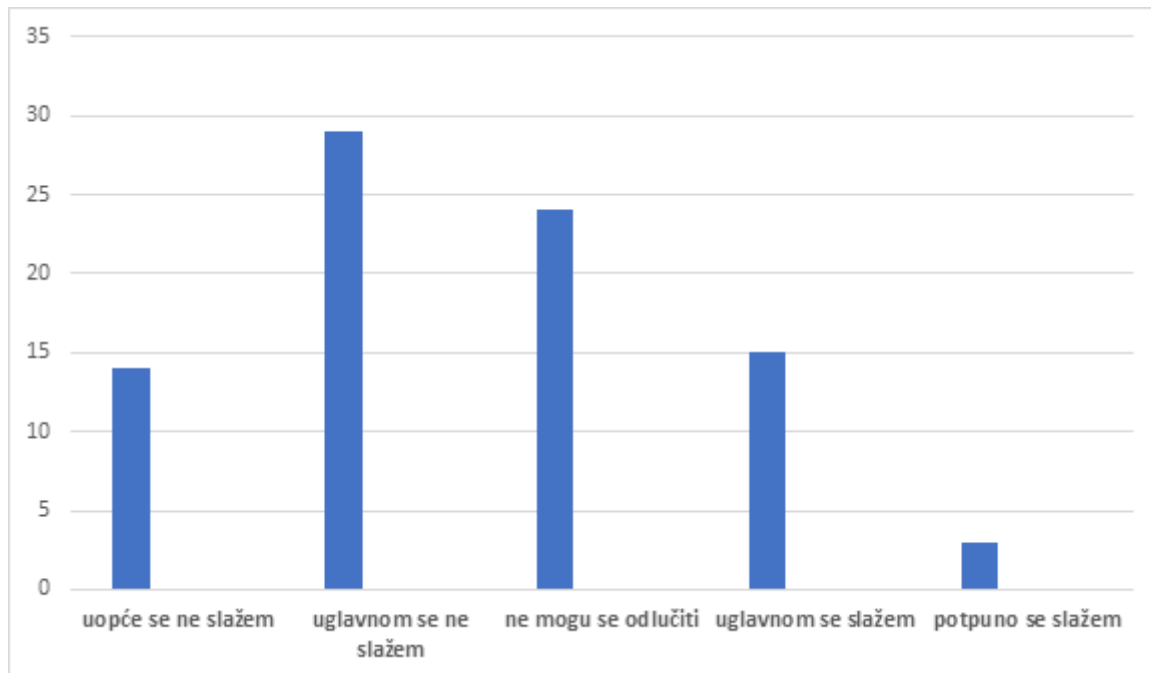
Liječnici i nadređeni doživljavaju me kao ravnopravnog člana tima i poštuju me	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	0	0	0,983
Uglavnom se ne slažem	0	0	
Ne mogu se odlučiti	6 (10,9 %)	0	
Uglavnom se slažem	17 (30,9 %)	14 (46,7 %)	
Potpuno se slažem	32 (58,2 %)	16 (53,3 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 9. usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana uz radno mjesto. Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica i odjela smatraju da ih liječnici i nadređeni doživljavaju kao ravnopravnog člana tima i poštuju ih.

Raspodjela odgovora za varijablu „Posao u COVID JIL-u opterećuje me i razmišljam o njemu u svoje slobodno vrijeme” vidljiv je na slici 12.

Slika 12. „Posao u COVID JIL-u opterećuje me i razmišljam o njemu u svoje slobodno vrijeme.”

U slici 12. vidljivo je da se 14 (16,5 %) ispitanika uopće ne slaže s tvrdnjom da ih posao u COVID JIL-u opterećuje i da razmišljaju o njemu u svoje slobodno vrijeme, njih 29 (34,1 %) uglavnom se ne slaže s tom tvrdnjom. Ne mogu se odlučiti 24 (28,2 %) ispitanika, uglavnom se slaže njih 15 (17,6 %), dok se njih 3 (3,5 %) u potpunosti slaže.

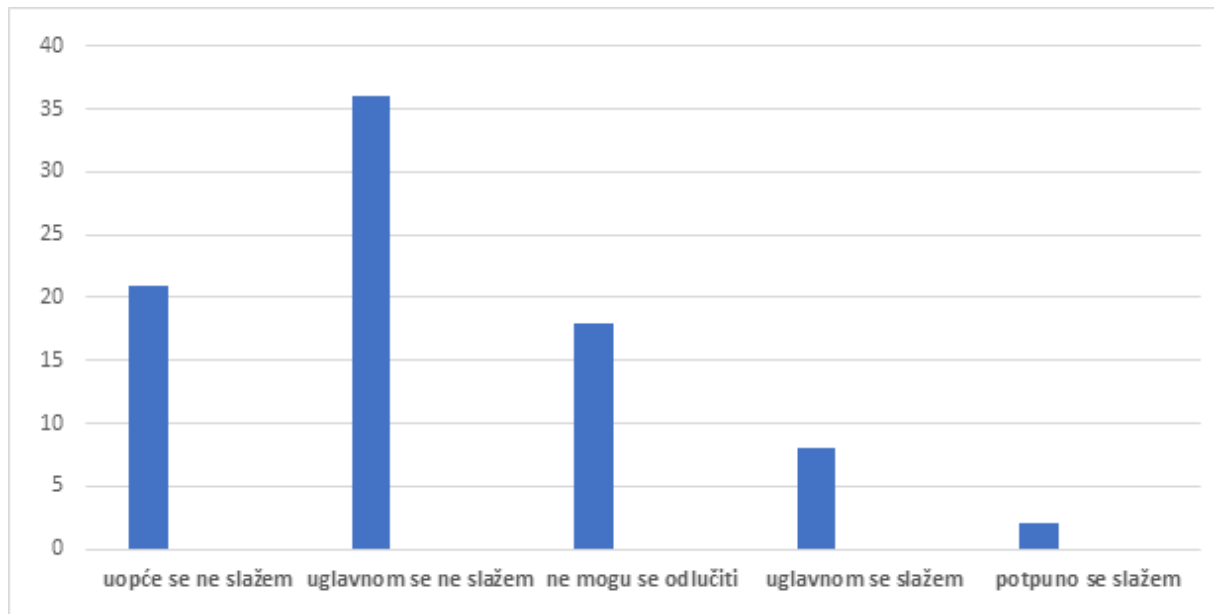
Tablica 10. Posao u COVID JIL-u opterećuje me i razmišljam o njemu u svoje slobodno vrijeme

Posao u COVID JIL-u opterećuje me i razmišljam o njemu u svoje slobodno vrijeme	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	9 (16,4 %)	5 (16,7 %)	0,518
Uglavnom se ne slažem	19 (34,5 %)	10 (33,3 %)	
Ne mogu se odlučiti	15 (27,3 %)	9 (30 %)	
Uglavnom se slažem	9 (16,4 %)	6 (20 %)	
Potpuno se slažem	3 (5,5 %)	0	

* Mann Whitney U test

U tablici 10. usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana za radno mjesto, veći dio sestara s odjela i jedinica intenzivnih liječenja ne može se odlučiti ili se uglavnom ne slaže s tvrdnjom da ih posao u COVID JIL-u opterećuje te da razmišljaju o njemu u svoje slobodno vrijeme.

Raspodjela odgovora za varijablu „Zbog posla u COVID JIL-u nemam dovoljno vremena za sebe” vidljiva je na slici 13.

Slika 13. „Zbog posla u COVID JIL-u nemam dovoljno vremena za sebe.”

U slici 13. vidljivo je da većina ispitanika smatra da unatoč poslu u COVID JIL-u imaju dovoljno slobodnog vremena za sebe. Uopće se ne slaže s tvrdnjom njih 21 (24,7 %), uglavnom se slaže njih 36 (42,4 %). Ne mogu se odlučiti njih 18 (21,2 %), dok se uglavnom slaže njih 8 (9,4 %), te se u potpunosti slaže njih 2 (2,4 %).

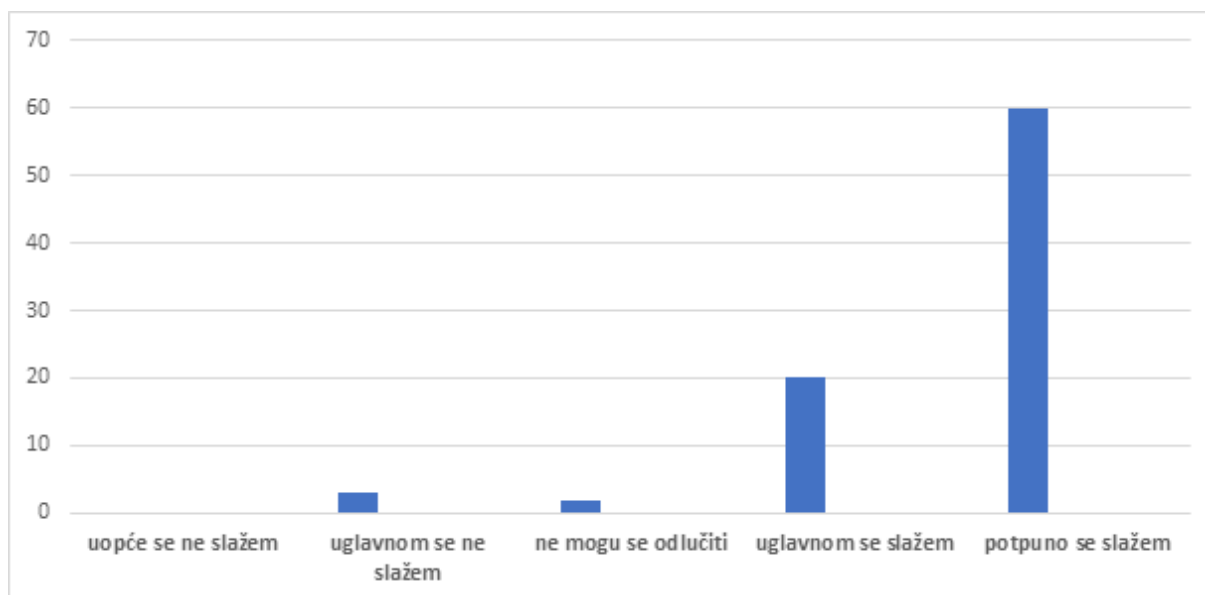
Tablica 11. Zbog posla u COVID JIL-u nemam dovoljno vremena za sebe

Zbog posla u COVID JIL-u nemam dovoljno vremena za sebe.	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	15 (27,3 %)	6 (20 %)	0,938
Uglavnom se ne slažem	20 (36,4 %)	16 (53,3 %)	
Ne mogu se odlučiti	14 (25,5 %)	4 (13,3 %)	
Uglavnom se slažem	4 (7,3 %)	4 (13,3 %)	
Potpuno se slažem	2 (3,6 %)	0	

* Mann Whitney U test

U tablici 11. usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana za radno mjesto. Većina medicinskih sestara s odjela i intenzivnih jedinica smatraju da unatoč poslu u COVID JIL-u imaju dovoljno slobodnog vremena.

Raspodjela odgovora za varijablu „U COVID JIL-u stekao/la sam nove prijatelje” vidljiva je na slici 14.

Slika 14. „U COVID JIL-u stekao/la sam nove prijatelje.”

U slici 14. vidljivo je da većina ispitanika, njih 60 (70,6 %), smatra da je u COVID JIL-u stekla nove prijatelje. Njih 20 (23,5 %) uglavnom se slaže s tom tvrdnjom, njih 2 (2,4 %) ne mogu se odlučiti, a 3 (3,5 %) se uglavnom ne slažu s tom tvrdnjom.

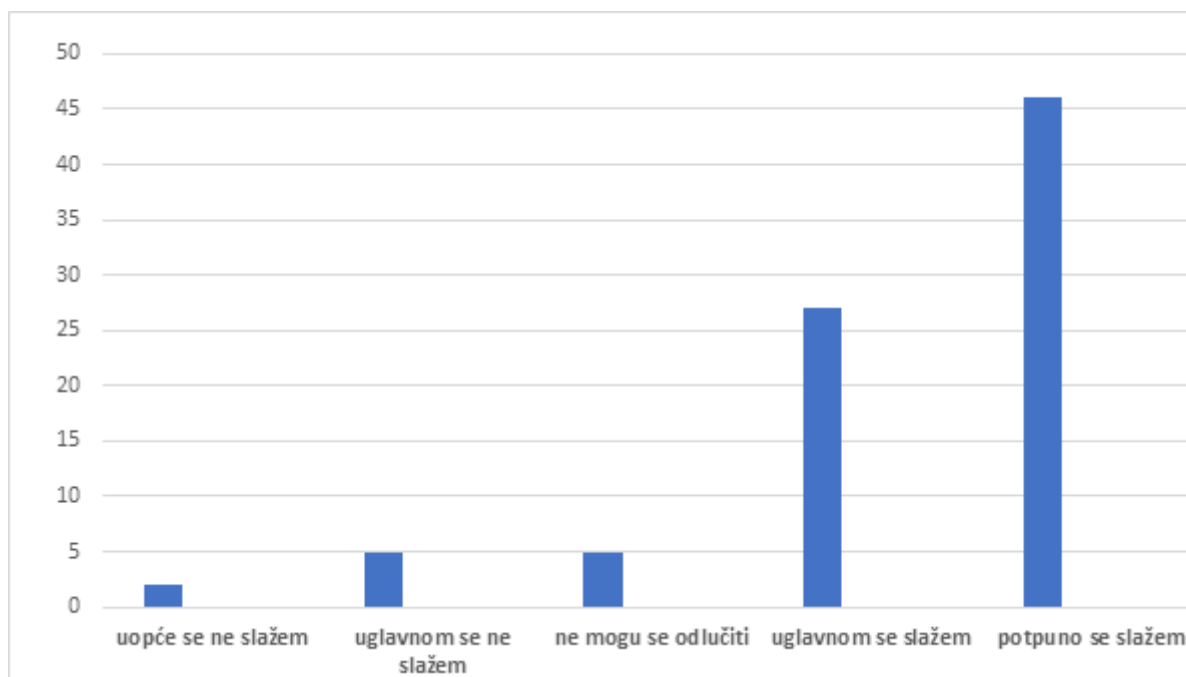
Tablica 12. U COVID JIL-u stekao sam nove prijatelje

U COVID JIL-u stekao/la sam nove prijatelje.	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	0	0	0,913
Uglavnom se ne slažem	2 (3,6 %)	1 (3,3 %)	
Ne mogu se odlučiti	1 (1,8 %)	1 (3,3 %)	
Uglavnom se slažem	13 (23,6 %)	7 (23,3 %)	
Potpuno se slažem	39 (70,9 %)	21 (70 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 12. usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana za radno mjesto. Većina sestara s odjela i intenzivnih jedinica smatra da je u COVID JIL-u stekla nove prijatelje.

Raspodjela odgovora za varijablu „Uz rad u COVID JIL-u vežu me lijepa sjećanja” vidljiva je na slici 15.

Slika 15. „Uz rad u COVID JIL-u vežu me lijepa sjećanja.”

U slici 15. vidljivo je da većina ispitanika rad u COVID JIL-u ima u lijepom sjećanju. Njih 46 (54,1 %) potpuno se slaže s tom tvrdnjom, a 27 (31,8 %) ispitanika uglavnom se slaže. Ne može se odlučiti njih 5 (5,9 %), uglavnom se ne slaže također 5 (5,9 %), dok se uopće ne slaže njih 2 (2,4 %).

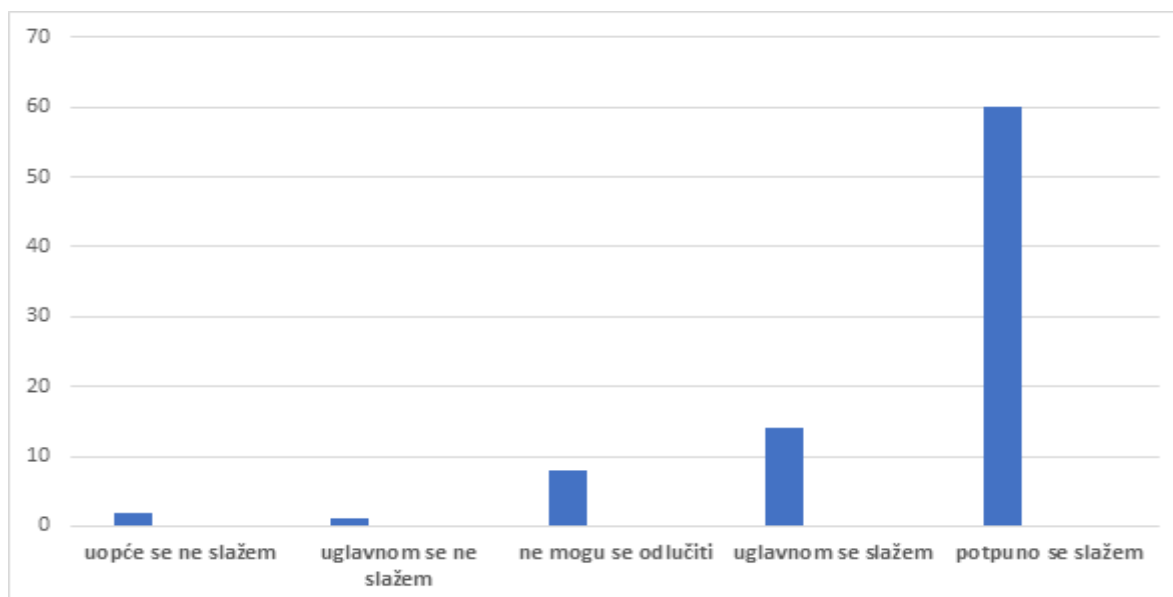
Tablica 13. Uz rad u COVID JIL-u vežu me lijepa sjećanja

Uz rad u COVID JIL-u vežu me lijepa sjećanja	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	2 (3,6 %)	0	0,097
Uglavnom se ne slažem	4 (7,3 %)	1 (3,3 %)	
Ne mogu se odlučiti	5 (9,1 %)	0	
Uglavnom se slažem	17 (30,9 %)	10 (33,3 %)	
Potpuno se slažem	27 (49,1 %)	19 (63,3 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 13. usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana za radno mjesto. Većinu medicinskih sestara s odjela i intenzivnih jedinica uz rad u COVID JIL-u vežu lijepa sjećanja.

Raspodjela odgovora za varijablu „Smatram da će mi ovo iskustvo pomoći u daljnjoj karijeri” vidljiva je na slici 16.

Slika 16. „Smatram da će mi ovo iskustvo pomoći u daljnjoj karijeri.”

U slici 16. vidljivo je da većina medicinskih sestara smatra da će im ovo iskustvo pomoći u daljnjoj karijeri. Njih 60 (70,6 %) potpuno se slaže s tom tvrdnjom, njih 14 (16,5 %) uglavnom se slaže. Ne može se odlučiti njih 8 (9,4 %), uglavnom se ne slaže 1 (1,2 %), dok se uopće ne slažu 2 (2,4 %) ispitanika.

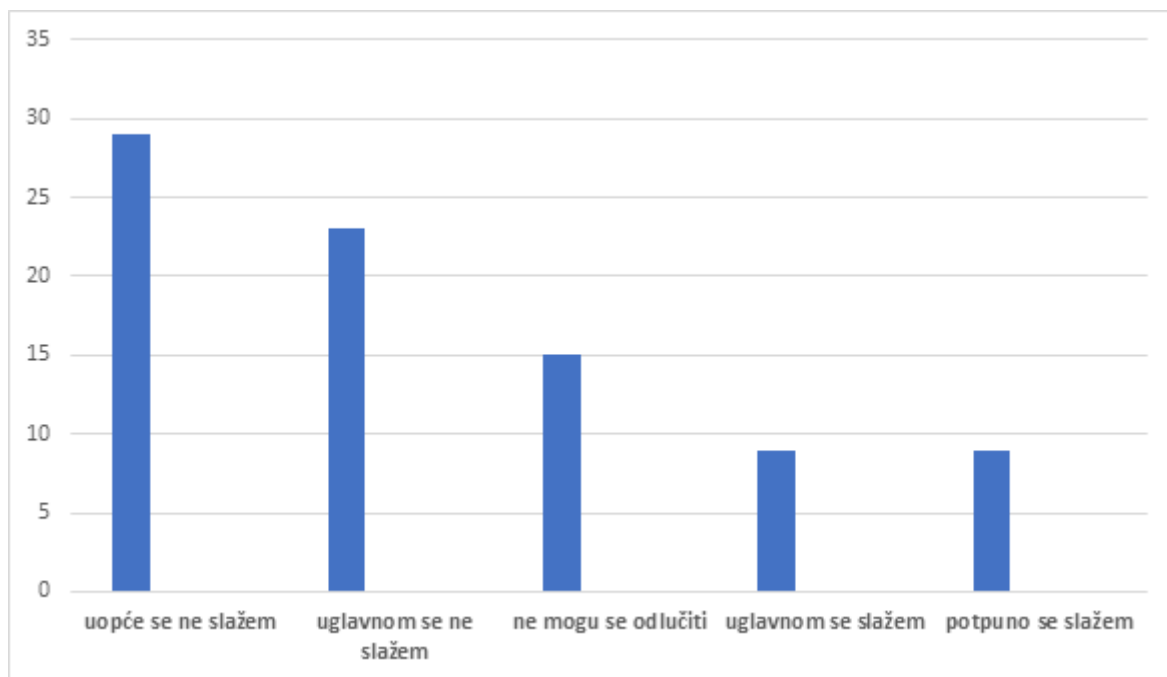
Tablica 14. Smatram da će mi ovo iskustvo pomoći u mojoj daljnjoj karijeri

Smatram da će mi ovo iskustvo pomoći u mojoj daljnjoj karijeri	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	2 (3,6 %)	0	0,004
Uglavnom se ne slažem	1 (1,8 %)	0	
Ne mogu se odlučiti	7 (12,7 %)	1 (3,3 %)	
Uglavnom se slažem	12 (21,8 %)	2 (6,7 %)	
Potpuno se slažem	33 (60 %)	27 (90 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 14. usporedbom medicinskih sestara i tehničara dobivena je statistički značajna razlika vezana za radno mjesto. Velika većina sestara s odjela (90 %) u potpunosti se slaže s time da će im to iskustvo pomoći u njihovoj daljnjoj karijeri. Iako u obje skupine većina ispitanika smatra da će im ovo iskustvo pomoći u njihovoj daljnjoj karijeri, statistički je značajno više pozitivnih odgovora u skupini sestara koje ne rade u intenzivnoj.

Raspodjela odgovora za varijablu „Smatram da sam adekvatno plaćen/a za posao u COVID JIL-u” vidljiv je na slici 17.

Slika 17. „Smatram da sam adekvatno plaćen/a za posao u COVID JIL-u.”

U slici 17. vidljivo je da većina medicinskih sestara smatra da nije adekvatno plaćena za posao u COVID JIL-u. Njih 29 (34,1%) uopće se ne slaže s tom tvrdnjom, a 23 (27,1 %) ispitanika uglavnom se ne slaže. Ne može se odlučiti njih 15 (17,6 %), dok se njih 9 (10,6 %) uglavnom slaže ili u potpunosti slaže da su adekvatno plaćeni za posao u COVID JIL-u.

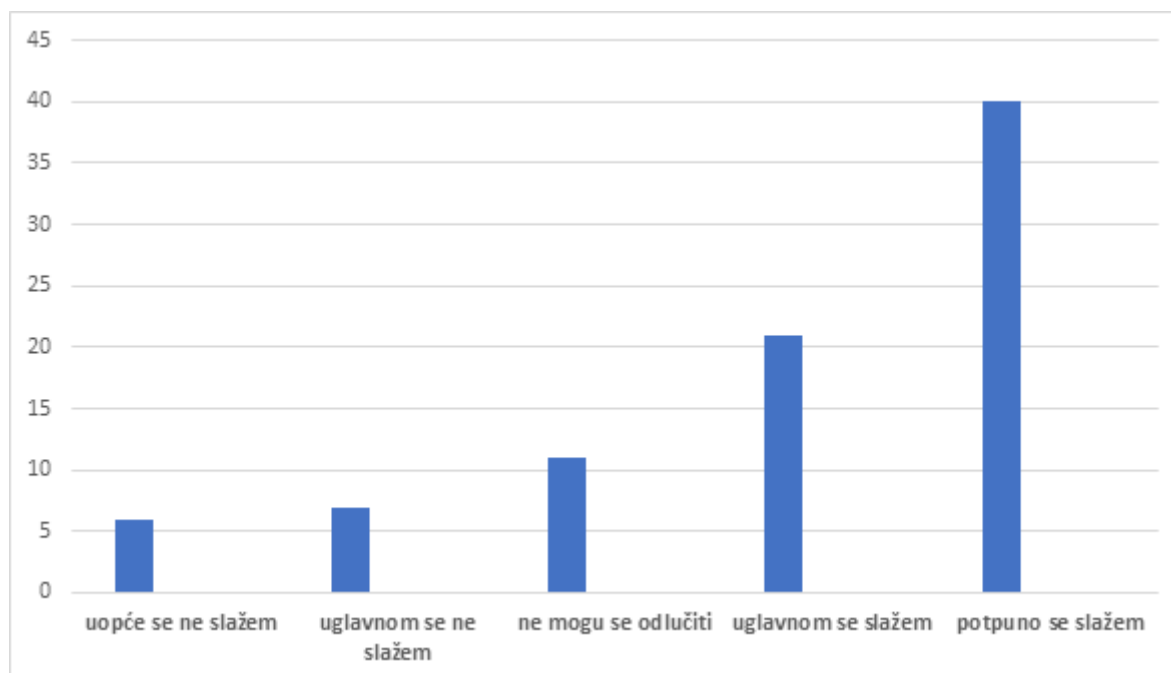
Tablica 15. Smatram da sam adekvatno plaćen/a za posao u COVID JIL-u.

Smatram da sam adekvatno plaćen/a za posao u COVID JIL-u	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	21 (38,2 %)	8 (26,7 %)	0,145
Uglavnom se ne slažem	14 (25,5 %)	9 (30 %)	
Ne mogu se odlučiti	12 (21,8 %)	3 (10 %)	
Uglavnom se slažem	5 (9,1 %)	4 (13,3 %)	
Potpuno se slažem	3 (5,5 %)	6 (20 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 15. usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana za radno mjesto. Većina medicinskih sestara s odjela i intenzivnih jedinica smatra da nije adekvatno plaćena za posao u COVID JIL-u.

Raspodjela odgovora za varijablu „U slučaju novog vala COVIDA vratio/la bih se u COVID JIL” vidljiva je na slici 18.

Slika 18. „U slučaju novog vala COVIDA vratio/la bih se u COVID JIL”

U slici 18. vidljivo je da bi se većina medicinskih sestara u slučaju novog vala vratila u COVID JIL, njih 40 (47,1 %) potpuno se slaže s tom tvrdnjom, 21 (24,7 %) uglavnom se slaže. Njih 11

(12,9 %) ne može se odlučiti, dok se njih 7 (8,2 %) uglavnom ne slaže s tvrdnjom, njih 6 (7,1 %) uopće se ne slaže.

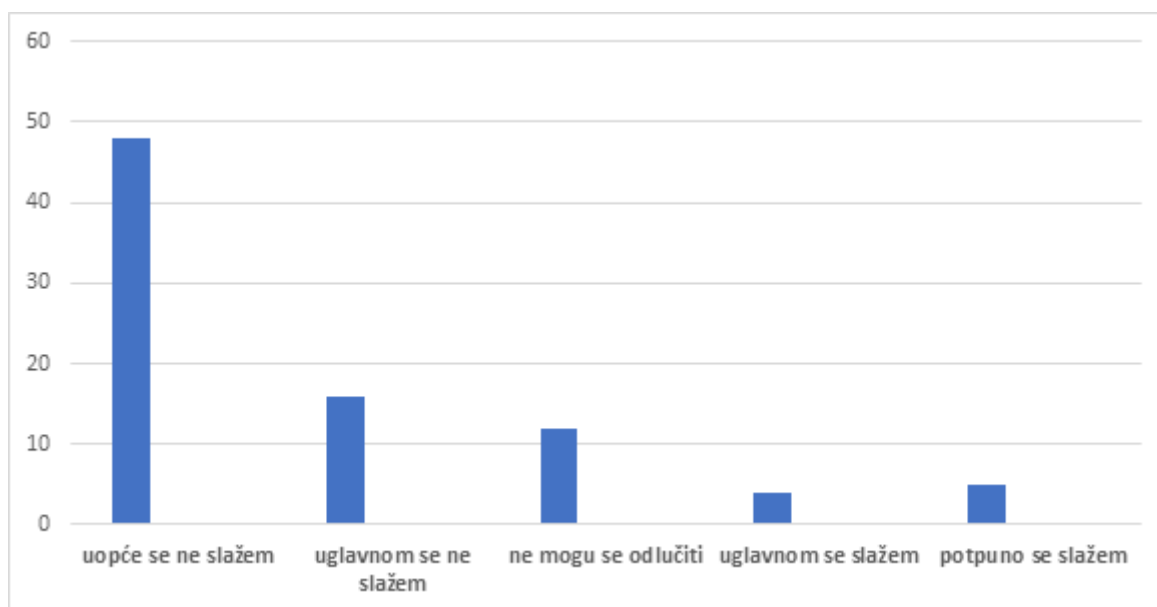
Tablica 16. U slučaju novog vala COVIDA vratio/la bih se u COVID JIL.

U slučaju novog vala COVIDA vratio/la bih se u COVID JIL.	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	6 (10,9 %)	0	0,065
Uglavnom se ne slažem	6 (10,9 %)	1 (3,3 %)	
Ne mogu se odlučiti	5 (9,1 %)	6 (20 %)	
Uglavnom se slažem	16 (29,1 %)	5 (16,7 %)	
Potpuno se slažem	22 (40 %)	18 (60 %)	

* Mann Whitney U test

U tablici 16. usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana za radno mjesto. Većina medicinskih sestara s odjela i iz intenzivnih jedinica u slučaju novog vala COVIDA vratila bi se raditi u COVID JIL.

Raspodjela odgovora za varijablu „Nakon iskustva u COVID JIL-u razmišljam o promjeni profesije” vidljiva je na slici 19.

Slika 19. „Nakon iskustva u COVID JIL-u razmišljam o promjeni profesije.”

U slici 19. vidljivo je da većina medicinskih sestara nakon iskustva u COVID JIL-u ne razmišlja o promjeni profesije. Njih 48 (56,5%) uopće se ne slaže s tom tvrdnjom, a 16 (18,8 %) ispitanika

uglavnom se ne slaže. Ne može se odlučiti njih 12 (14,1 %), dok se uglavnom slaže njih 4 (4,7 %), te se njih 5 (5,9 %) potpuno slaže s tvrdnjom.

Tablica 17. Nakon iskustva u COVID JIL-u razmišljam o promjeni profesije

Nakon iskustva u COVID JIL-u razmišljam o promjeni profesije.	Medicinske sestre iz intenzivnih jedinica	Medicinske sestre iz odjela, ambulanta i poliklinika	P
Uopće se ne slažem	32 (58,2 %)	16 (53,3 %)	0,627
Uglavnom se ne slažem	11 (20 %)	5 (16,7 %)	
Ne mogu se odlučiti	6 (10,9 %)	6 (20 %)	
Uglavnom se slažem	2 (3,6 %)	2 (6,7 %)	
Potpuno se slažem	4 (7,3 %)	1 (3,3 %)	

*Mann Whitney U test

U tablici 17. usporedbom medicinskih sestara i tehničara nije dobivena statistički značajna razlika vezana za radno mjesto. Većina medicinskih sestara s odjela i iz intenzivnih jedinica nakon iskustva u COVID JIL-u ne razmišlja o promjeni profesije.

6. RASPRAVA

Ovo istraživanje provedeno je u razdoblju od rujna 2021. do ožujka 2022. godine. Istraživanje je obuhvatilo 85 ispitanika, medicinskih sestara i tehničara koji su u navedenom razdoblju radili u COVID jedinici intenzivnog liječenja u Kliničkom bolničkom centru Sestre milosrdnice. Najveći je broj ispitanika ženskog spola (76,5 %), što ne čudi jer u sestrinstvu dominiraju žene (18). Najviše je ispitanika u dobi od 20 do 30 godina (64,7 %). Među ispitanicima prevladava viša stručna sprema (50,6 %) te većina njih radi u raznim jedinicama intenzivnog liječenja (64,7 %). Razdoblje bolesti COVID-19 pokazalo nam je da medicinske sestre neintenzivne njege mogu podržati medicinske sestre iz intenzivnih jedinica u svakodnevnoj njezi (9).

S obzirom na manji broj ispitanika, tj. medicinskih sestara i tehničara, koji su sudjelovali u ovome istraživanju ne možemo iznijeti čvrste zaključke, no možemo utvrditi da su medicinske sestre i tehničari općenito zadovoljni poslom u COVID jedinici intenzivnog liječenja. Zadovoljstvo poslom u sestrijskoj profesiji može se prepoznati kao kompleksna interakcija između zaposlenika i njegove radne okoline (19). Što je medicinska sestra zadovoljnija, ona bolje obavlja svoj posao (20).

Rezultati ovog istraživanja ukazuju nam na skoro podjednaku distribuciju odgovora između medicinskih sestara s odjela i jedinica intenzivnih liječenja. Značajna statistička razlika utvrđena je u četirima varijablama:

Medicinske sestre s odjela zadovoljnije su u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu, dok su medicinske sestre s jedinica intenzivnih liječenja u većem postotku zadovoljnije na svojem stalnom radnom mjestu.

Veći postotak medicinskih sestara iz intenzivnih jedinica vratio bi se na svoje stalno radno mjesto, dok je kod medicinskih sestara s odjela taj postotak manji.

Veći postotak medicinskih sestara s odjela smatra da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada, dok kod medicinskih sestara iz intenzivnih jedinica taj postotak nije toliko izražen.

Velika se većina sestara s odjela (90 %) u potpunosti slaže da će im to iskustvo pomoći u njihovoj daljnjoj karijeri, dok kod medicinskih sestara iz intenzivnih jedinica taj postotak nije toliko izražen.

Iz navedenog se može zaključiti da je promjena radne okoline i posla povećala zadovoljstvo poslom kod medicinskih sestara s odjela, što se nadovezuje na tvrdnju da se većina njih ne bi vratila na svoje radno mjesto. Većina medicinskih sestara s intenzivnih jedinica vratile bi se na svoje radno mjesto da mogu te ne smatraju da su uvjeti rada u COVID JIL-u toliko dobri kao što smatraju medicinske sestre s odjela. Obje skupine smatraju da će im to iskustvo pomoći u napredovanju, tj. njihovoj daljnjoj karijeri. Što je veća prilika za napredovanjem, veće je zadovoljstvo poslom (20).

Medicinske sestre s odjela i iz jedinica intenzivnih liječenja općenito su zadovoljne poslom u COVID JIL-u te su zadovoljne kolegama, tj. odnosima i komunikacijom. Većina ih smatra da je posao u COVID JIL-u fizički i psihički zahtjevan, ali da ih ne opterećuje u slobodno vrijeme te da imaju vremena za sebe nakon posla. Većina ih smatra da ih voditelj tima uvažava, mogu sudjelovati u odlukama o organizaciji posla te da ih liječnici i nadređeni doživljavaju kao ravnopravnog člana tima. Također kod obje skupine medicinskih sestara većinu uz COVID JIL vežu lijepa sjećanja te smatraju da su u COVID JIL-u stekle nove prijatelje. Većina ih smatra da nisu adekvatno plaćene za posao u COVID JIL-u. Neadekvatna plaća i beneficije primarni su čimbenici koji dovode do nezadovoljstva poslom medicinskih sestara te na kraju i do napuštanja tog posla, tj. fluktuacije. Smith, Hod i Waldman smatraju da nije sve u novčanim nagradama već da ukupno zadovoljstvo poslom može poboljšati povoljno okruženje (nadzornici medicinskih sestara, karakteristike posla, stil upravljanja i kvaliteta usluge) (21).

U slučaju novoga vala, većina ispitanika vratila bi se u COVID JIL te nakon iskustva rada ne razmišljaju o promjeni profesije. Pretraživanjem literature o zadovoljstvu poslom medicinskih sestara utvrđeno je da veliku povezanost sa zadovoljstvom poslom imaju odnosi sa suradnicima, dobri radni uvjeti, materijalne naknade, priznanja i uvažavanje od nadređenih, mogućnosti napredovanja te sloboda u poslu (15, 16, 22). U skladu s tim možemo zaključiti da istraživani faktori zadovoljstva poslom imaju veći postotak pozitivnih odgovora kod većeg dijela ispitanika te se može zaključiti da su navedene medicinske sestre općenito zadovoljne svojim poslom u COVID jedinici intenzivnog liječenja.

7. ZAKLJUČAK

- s obzirom na manji broj ispitanika (85) koji je sudjelovao u ovome istraživanju ne mogu se donositi čvrsti zaključci
- u odnosu na radno mjesto, u većini varijabla nema značajnih statističkih razlika
- medicinske sestre s odjela zadovoljnije su u COVID JIL-u nego na svojem radnom mjestu, dok su medicinske sestre iz intenzivnih jedinica zadovoljnije na svojem radnom mjestu
- veći postotak medicinskih sestara iz intenzivnih jedinica vratio bi se na svoje stalno radno mjesto, dok je kod medicinskih sestara s odjela taj postotak manji
- veći postotak medicinskih sestara s odjela smatra da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada, dok kod medicinskih sestara iz intenzivnih jedinica taj postotak nije toliko izražen
- velika većina sestara s odjela (90 %) u potpunosti se slaže da će im to iskustvo pomoći u njihovoj daljnjoj karijeri, dok kod medicinskih sestara iz intenzivnih jedinica taj postotak nije toliko izražen
- aspekti zadovoljstva poslom koji su istraživani imaju tendenciju pozitivnih odgovora u većine ispitanika te se može zaključiti da su medicinske sestre s odjela i iz jedinica intenzivnih liječenja općenito zadovoljne svojim poslom u COVID jedinici intenzivnog liječenja.

8. SAŽETAK

Ciljevi: Svrha je ovog istraživanja napraviti usporedbu zadovoljstva poslom medicinskih sestara u COVID jedinici intenzivnog liječenja s obzirom na radno mjesto te istražiti općenito zadovoljstvo poslom, napraviti analizu prikupljenih podataka, te prikazati, interpretirati i raspraviti dobivene rezultate.

Nacrt studije: Presječna studija s prigodnim uzorkom.

Metode: U svrhu ovog istraživanja izrađen je upitnik faktora zadovoljstva poslom. Upitnik se sastoji od četiriju pitanja o demografskim podacima, tj. dob, spol, stručna sprema te radno mjesto, te šesnaest pitanja o čimbenicima zadovoljstva poslom koja imaju kategorije odgovora na skali Likertovog tipa. Ta pitanja odnose se na procjenu zadovoljstva poslom u COVID jedinici intenzivnog liječenja, tj. na općenito zadovoljstvo poslom, uvjetima rada, međuodnosima s kolegama i nadređenima, materijalnim naknadama, organizacijom, utjecaju posla na privatni život te utjecaju ovoga iskustva na daljnju karijeru.

Rezultati: Rezultati ovog istraživanja ukazuju nam na skoro podjednaku distribucija odgovora između medicinskih sestara s odjela i jedinica intenzivnih liječenja. Značajna statistička razlika utvrđena je u četirima varijablama. Veći postotak medicinskih sestara s odjela u odnosu na medicinske sestre iz intenzivnih jedinica smatra da su zadovoljniji u COVID JIL-u nego na svome radnom mjestu; da može, ne bi se vratio na svoje radno mjesto, smatra da su u COVID JIL-u dobri uvjeti rada te smatra da će im to iskustvo pomoći u daljnjoj karijeri.

Zaključak: Medicinske sestre s odjela i jedinica intenzivnih liječenja općenito su zadovoljne poslom u COVID jedinici intenzivnog liječenja.

Ključne riječi: COVID; medicinska sestra; zadovoljstvo poslom

9. SUMMARY

Factors of job satisfaction of nurses in the COVID-19 intensive care unit

Objectives: The objective of this research is to compare job satisfaction among nurses working in COVID-19 intensive care units with regards to their place of work, to assess general job satisfaction and analyze the collected data, then to present, interpret and discuss the obtained results.

Study draft: A cross-sectional study with a suitable sample.

Methods: For the purpose of this research, a survey of job satisfaction factors was constructed. The survey consists of four questions regarding demographic data, i.e. age, gender, level of education, and place of work, as well as sixteen questions about job satisfaction factors with response categories on a Likert-type scale (1 – I do not agree at all, 2 – I mostly disagree, 3- I can't decide, 4 – I mostly agree, 4 – I completely agree). These questions refer to the respondents' assessment of job satisfaction in the COVID-19 intensive care unit, i.e. to general job satisfaction, working conditions, relationships with colleagues and superiors, financial compensation, organization, the impact of work on private life, as well as the impact of those experiences on their future career path.

Results: The results of this research indicate an almost equal distribution of responses between ward nurses and those working in the ICU. A statistically significant difference was found in four variables. A higher percentage of ward nurses compared to ICU nurses consider themselves more satisfied with the COVID-19 ICU than their usual workplace, find the working conditions in COVID-19 ICU satisfactory, are not looking forward to returning to their workplace, and believe that this experience will help their career.

Conclusion: Ward nurses and ICU nurses are generally satisfied with their work in the COVID-19 ICU.

Keywords : COVID; nurse; job satisfaction

10. LITERATURA

1. Kolega M, Vlahović-Štetić V. Zadovoljstvo poslom školskih psiholog(inj)a u Hrvatskoj. *Napredak*. 2018;159(1 - 2):179-194.
2. Šimić Šašić S. Percepcija odgovornosti, društvenog statusa i zadovoljstvo poslom u odgojiteljica. *Magistra Iadertina*. 2018;6.(1.):55-70
3. Kišak Gverić N, Doležal D, Mikšaj – Todorović Lj, Habazin I. Zadovoljstvo poslom pomagačkih profesija u bolničkom i zatvorskom sustavu. *Kriminologija & socijalna integracija*. 2015;23(1):1-15.
4. Novak T, Laušić H, Jandrić A. Zadovoljstvo poslom, profesionalni stres i sagorijevanje osoblja u penalnim institucijama-pregled literature. *Kriminologija & socijalna integracija*. 2008;16(1):109-126.
5. Protić A. COVID-19 u jedinicama intenzivnog liječenja. *Medicus*. 2020;29:167-170.
6. Cadge W, Lewis M, Bandini J, Shostak S, Donahue V, Trachtenberg i sur. Intensive care unit nurses living through COVID-19: A qualitative study. *J Nurs Manag*. 2021;29(7):1965-1973.
7. González-Gil MT, González-Blázquez C, Parro-Moreno AI, Pedraz-Marcos A, Palmar-Santos A, Otero-García L, i sur. Nurses' perceptions and demands regarding COVID-19 care delivery in critical care units and hospital emergency services. *Intensive Crit Care Nurs*. 2021;62:102966.
8. Conz CA, Braga VAS, Vasconcelos R, Machado FHRDS, de Jesus MCP, Merighi MAB. Experiences of intensive care unit nurses with COVID-19 patients. *Rev Esc Enferm USP*. 2021;55:e20210194.
9. Hoogendoorn ME, Brinkman S, Bosman RJ, Haringman J, de Keizer NF, Spijkstra JJ. The impact of COVID-19 on nursing workload and planning of nursing staff on the Intensive Care: A prospective descriptive multicenter study. *Int J Nurs Stud*. 2021;121:104005.
10. Lu H, While AE, Barriball KL. Job satisfaction among nurses: a literature review. *Int J Nurs Stud*. 2005;42(2):211-27.
11. Akuffo KO, Asare AK, Yelbert EE, Kobia-Acquah E, Addo EK, Agyei-Manu E, i sur. Job satisfaction and its associated factors among opticians in Ghana: a cross-sectional study. *Hum Resour Health*. 2021;19(1):68.

12. A.R. Kabeel, S.M. Eisa: Relationship between job satisfaction and professional identity among psychiatric nurses, *Egyptian nursing journal*, 2017;14:9-16.
13. Siqueira VT, Kurcgant P. Satisfação no trabalho: indicador de qualidade no gerenciamento de recursos humanos em enfermagem [Job Satisfaction: a quality indicator in nursing human resource management]. *Rev Esc Enferm USP*. 2012;46(1):151-7.
14. Zangaro GA, Soeken KE. A meta-analysis of studies of nurses' job satisfaction. *Res Nurs Health*. 2007; 30(4):445-58.
15. Spevan M, Bošković S, Kosić R. Zadovoljstvo poslom kod medicinskih sestara i tehničara koji rade u operacijskim salama i kirurškim odjelima Kliničkog bolničkog centra Rijeka Job satisfaction within the nurses and technicians who work in operating and surgical wards in University Hospital Centre Rijeka. *Sestrinski glasnik*. 2017;22(2):129-137.
16. Barać I, Plužarić J, Kanisek S, Dubac Nemet L. Zadovoljstvo poslom kod medicinskih sestara i tehničara u odnosu na mjesto rada. *Sestrinski glasnik*. 2015;20(1):27-32.
17. Lukić IK, Sambunjak I. Vrste istraživanja. In Marušić M, editor. *Uvod u znanstveni rad u medicini*. Zagreb: Medicinska naklada; 2013. p. 38-55.
18. Licul R. Sestrinstvo – ženska profesija?. *Jahr*. 2014;5(1):183-192
19. Tovey JE, Adams AE, The changing nature of nurses job satisfaction;an exploration of sources of satisfaction in the 1990s. *J. Adv. Nurs*. 1999; 30(1):150-8
20. Ingersoll GL, Olsan T, Drew Cates, De Vinney BC, Davies J. Nurses job satisfaction, organizational commitment, and career intent. *J Nurs Adm*. 2002;32:250-63
21. Smith H, Hood J, Waldman J, Smith V. Creating a favorable practice environment for nurses. *J Nurs Admn*. 2005;35:525-32.
22. M. Lorber, B. Skela Savič, : Job satisfaction of nurses identifying factors of job satisfaction in Slovenian Hospitals, *Croatian Medical Journal*, 2012;53:263-270